

Snuffelvondst

De Burgerwacht in 1912¹

Beginnen we met de samenstelling van de Staf¹ :

Majoor:

P(aul) Van Trimpont, Karmelietenstraat

Kapitein-Kwartiermeester:

O(scar) Colin

Kapitein-Verslaggever:

(Emile) Struelens, Hospitaalstraat

O/Luitenant, Adjudant-majoor:

(Casimir) Van Hecke, Vesten

O/Officier, Adjudant-majoor:

E. Van Den Berghe, Markt

O/Luitenant-Vaandrig:

Fernand Brocorens, Wijngaardstraat

Dokter:

August Van Der Kelen, Lessensestraat

Eerste Ban :

Kapitein:

Frans De Tandt, Oudenaardse Poort

Luitenant:

A(rthur) De Ceuleneer, Statieplein

O/Luitenant:

V(ictor) Van den Berghe, Nieuwstraat

Tweede ban :

Kapitein:

H(ector) Van den Daelen, Karmelietenstraat

Luitenant:

Alfons De Clippele, Overboelare

O/Luitenant:

R(aphaël) Spitaels, Vesten

O/Luitenant:

J(ulien) Van den Daelen, Karmelietenstraat

Eerste ban van 20 naar 30 jaar. Tweede ban van 30 naar 40.

Tot vóór de oorlog van 14-1918 was niet iedereen soldaat. Slechts een deel der dienstplichtigen werden bij nummertrekken aangewezen. Hier op ons stadhuis, kwamen de jongens van 't gewest samen en 't lot duidde de toekomstige soldaten aan. Wie binnen of buiten was, kocht er zich enen op, liep met bloemen of nummer op de muts zingend door de stad en het wàren bewogen dagen.

Wie 'n falend nummer trok, kon zich "ne remplaçant"

kopen voor 'n 1800 fr. –nu 'n 55 duizend- en wie bij moeder thuis mocht blijven, werd ingelijfd bij de burgerwacht, of Garde Civique.

Het gebeurde, dat de dag der loting tegen die wet verzet kwam. Vanwege socialisten. Zo riep C. Maudens zekere dag "Weg met de bloedwet" en hij is zijn leven lang "de bloedwet" gebleven. Ja, het duurt bij de mensen niet lang.

De zondag voormiddag oefening. En één keer per jaar schietoefeningen. Eigenaardig was, dat de mannen zelf hun overheid kozen². Hetgeen soms aanleiding was voor kiesmaneuvers.

Of de zondagoefeningen dienden gerangschikt bijde serieuze dingen, de folklore of de drinkpartijen, laten we aan het oordeel der lezers over. Wij hebben het onze.

In 1914 kreeg de G.G.C. –Giesbaargse garde civique- een oorlogsopdracht. Hij moest hier de tunnel bewaken. En ze deden het perfekt. Zo nauwkeurig, dat op 'n avond, bij het horen van een verdacht geritsel dé wacht (met half onzekere stem) riep: Wie daar? Een doodse stilte volgde. Wie daaaaar? Het werd nog stiller... Wie daar; gij daar; blijf staan, of ik schiet. Toen kwam kop omlaag en staart omhoog, 'n kat uit de donkerte. Oef, alleman wreef zwiwend 't koude zweet van de binnenrand van zijn képie. De broek werd thuis gewassen. Ja, held 'n zijt ge van den eersten dag niet. Maar, indien we Paul Van Damme mogen geloven -wat geweldig zeldzaam is- kwamen de Duitsers pas de stad binnen, nadat de burgerwacht ontwapend werd. Zolang er één civique garde gewapend was, durfde het Duitse leger géén stap vooruit. Het is ontroerend. Al de geweren werden in de Dender gegoooid en daarmee lag de Garde Civique definitief mee in het water... Requiem.

(MVT)

¹ Zie desgewenst ook M. VAN TRIMPONT, *De Geraardsbergse 'Garde Civique' of Burgerwacht (1795-1920)*, Geraardsbergen, 1997, 185p.

² Dit gold niet voor de stafofficieren noch voor de korpscommandant (Cfr. M. VAN TRIMPONT, o.c., p.95).

BRON

De Vaandrig, nr.49, 3 december 1967.